

Model odpowiedzi i schemat oceniania Arkusza I z historii (egzamin próbny)

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych),
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt za odpowiedź wyłącznie prawidłową,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie
1.	1.	B	1	2
	2.	A	1	
2.		Rysunek 1 – styl dorycki Rysunek 2 – styl koryncki Rysunek 3 – styl joński	Za poprawne określenie jednego stylu – 1 pkt.	3
3.		Państwo rzymskie (dopuszczalne są także inne formy nazwy – np. imperium rzymskie, starożytny Rzym, Rzym, itp.).		1
4.	2.	A	1	2
	4	B	1	
5.		Gajusz Juliusz Cezar (dopuszczalne formy – Juliusz Cezar, Cezar).		1
6.	1.	B	1	4
	2.	E	1	
	3.	A	1	
	4.	C	1	
7.	A.	I osoba – papież (dopuszczalna odpowiedź – biskup Rzymu), II osoba – cesarz. Za podanie osoby – 1 punkt.	2	3
	B.	Szczególne pozycja wynika z tego, że Bóg powierzył mu pozycję opiekuna Kościoła.	1	
8.	1.	B	1	2
	3.	A	1	

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie
9.	A.	Mieszko I	1	4
	B.	Mieszko II	1	
	C.	Bolesław Śmiały	1	
	D.	Władysław Łokietek	1	
10.	A.	Senior (dopuszczalna odpowiedź – suzeren).	1	2
	B.	Chłopi (dopuszczalna odpowiedź – poddani). Należy akceptować także liczbę pojedynczą, np. chłop.	1	
11.	A.	Uprawnienia: - zwolnienie dóbr dziedzicznych od opłat na rzecz skarbu książęcego (podatków), - prawo do sądenia (sprawowania sądów), - prawo do wznoszenia grodów, miast i warowni (zameków obronnych) w swoich dobrach. Za jedno uprawnienie – 1 punkt.	2	3
	B.	Immunitet.	1	
12.		D		1
13.	A.	Grunwald (dopuszczalne inne formy odpowiedzi zawierające nazwę miejscowości np. pola pod Grunwaldem).	1	2
	B.	15 lipca 1410	1	
14.		Odpowiadający może zwrócić uwagę (i wymienić) elementy architektury gotyckiej widoczne na ilustracji: - ostre łuki, - pinakle, - rozeta, - łuki przyporowe, - witraże, - portal. Może także wymienić ogólne cechy architektury gotyckiej, np. strzelistość, wysmukłość obiektu. Za każdy poprawnie podany element – 1 punkt.		3
15.		Zboże jare, ozime, ugór (ewentualnie pastwisko). Kolejność jest dowolna.		1
16.	A.	Uwaga: <u>we wszystkich trzech wypadkach należy akceptować jedynie te odpowiedzi, które wynikają ze źródła, a nie z wiedzy ogólnej odpowiadającego.</u> Postanowienia dla Jagiełły: - małżeństwo z Jadwigą, - przeznaczenie własnych skarbów na odzyskanie utraconych ziem, - odzyskanie ziem utraconych przez Polskę.	1	3
	B.	Postanowienia dla Polski: - uwolnienie polskich jeńców, - odzyskanie utraconych uprzednio ziem, - przyłączenie ziem litewskich i ruskich.	1	
	C.	Postanowienia dla Litwy: - przyłączenie do Polski, (ewentualnie – wydanie jeńców wojennych).	1	

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie
17.		Przyczyny wypraw zamorskich Europejczyków – m.in.: - chęć znalezienia nowej drogi morskiej do Indii, - poszukiwanie cennych kruszców oraz przypraw (tzw. korzeni), - kryzys społeczny na Półwyspie Iberyjskim, - ujemny bilans handlowy w handlu ze Wschodem, - chęć szerzenia chrześcijaństwa, - żądza bogactwa i sławy, Dopuszcza się także inne odpowiedzi zgodne z prawdą historyczną. Za każdą poprawnie podaną przyczynę – 1 punkt.		3
18.	A.	Leonardo da Vinci	1	2
	B.	Mona Lisa, Gioconda	1	
19.	A.	Ferdynand Magellan (wystarczy podanie samego nazwiska).	1	2
	B.	Znaczenie wyprawy polegało na tym, że była to pierwsza wyprawa dookoła świata, przez co potwierdziła ona teorię o kulistości Ziemi. Należy akceptować te odpowiedzi, które zawierają stwierdzenie o potwierdzeniu teorii o kulistości ziemi.	1	
20.		Wnioski mogą przybrać różną postać, np.: - mieszczaństwo polskie (poza miastami portowymi) nie brało udziału w rozwoju gospodarczym Polski, a więc traciło na znaczeniu, - główną grupą społeczną, która skorzystała na koniunkturze gospodarczej byli wielcy właściciele ziemscy (magnaci), a więc rosło znaczenie tej grupy społecznej. Należy uznać także i inne odpowiedzi, o ile wynikają one ze źródła. Za sformułowanie jednego wniosku – 1 punkt.		2
21.	A.	Cechy: - surowość (okrucieństwo?), - umiarkowanie w konfiskacie mienia (poszanowanie własności prywatnej). Za jedną cechę – 1 punkt. Uwaga: należy akceptować te odpowiedzi, w których cechy te zostały nazwane inaczej, lecz ich sens jest taki sam.	2	3
	B.	Makiawelizm.	1	
22.	A.	Fałsz	1	4
	B.	Fałsz	1	
	C.	Prawda	1	
	D.	Fałsz	1	

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie
23.		<p>Prawidłowa odpowiedź: D.</p> <p>Uzasadnienie powinno zawierać jeden (lub więcej) z wymienionych niżej elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstytucja oznaczała równouprawnienie obu izb sejmu walnego, - w pewnym stopniu ograniczała pozycję senatu, - dawała szlachcie możliwość wpływu na decyzje władz państwowych. <p>Punktacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za wybór możliwości C – 1 punkt, - za uzasadnienie – 1 punkt. 		2
24		<p>Szwecja, Tatarzy, Dywilinie</p> <p>Za każde poprawne uzupełnienie – 1 punkt.</p>		3
25.		B		1
26.		<p>Przykładowe zaznaczenie:</p> <p>W obu przypadkach zaznaczenie powinno pokrywać się z obszarami na mapie. Zaznaczenie dokonane przez opowiadającego winno obejmować większą część danego obszaru (terytorium) oraz zawierać odpowiednią literę.</p> <p>Punktacja:</p> <p>za zaznaczenie jednego obszaru – 1 punkt.</p>		2
27.		<p>Możliwe do użycia argumenty- m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dawało możliwość manipulowania obradami sejmowymi, - wzmacniało polityczną pozycję magnaterii, a z czasem także ambasadorów obcych mocarstw, - osłabiało centralną władzę państwową, - paraliżowało działanie władz państwowych, - dawało możliwość realizacji prywatnych interesów. <p>Dopuszcza się także inne odpowiedzi zgodne z prawdą historyczną.</p> <p>Za każdy argument – 1 punkt.</p>		2
28.	A.	Wersal	1	2
	B.	Ludwik XIV	1	

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie
29.	A.	Fałsz	1	4
	B.	Fałsz	1	
	C.	Prawda	1	
	D.	Prawda	1	
30.	2.	A	1	2
	4.	B	1	
31.	A.	Rewolucja francuska	1	2
	B.	1789	1	
32.	A.	Król Saksonii (król saski) Fryderyk August Wettin. Odpowiadający nie musi wymieniać imienia, wystarczy jeśli wymieni funkcję.	1	4
	B.	Car (cesarz) Rosji Aleksander I. Odpowiadający nie musi wymieniać imienia, wystarczy jeśli wymieni funkcję.	1	
	C.	Wicekról, a także – prezes rady ministrów. Do zaliczenia konieczne jest podanie dwóch osób.	1	
	D.	Namiestnik.	1	
33.		Odpowiadający powinien podkreślić ostatnie zdanie. Za poprawne podkreślenie – 1 punkt. Wśród argumentów mogą się pojawić rozmaite sformułowania, m.in.: - po klęsce w Rosji powstała kolejna koalicja antynapoleońska, - klęska była znakiem dla podbitych państw i narodów, że potęga Napoleona chyli się ku upadkowi, - odstąpiła od Napoleona część dotychczasowych sojuszników. Należy uznać także inne odpowiedzi zgodne z prawdą historyczną, a wynikające z analizowanego tekstu. Za każdy wniosek zgodny z prawdą historyczną – 1 punkt.		3
34.	A.	Anglia i Walia.	1	3
	B.	1851	1	
	C.	Emigracja	1	
35.		Jeśli odpowiadający: wymienił wydarzenia, które miały wpływ na sprawy polskie (np. rewolucja lipcowa we Francji, powstanie belgijskie, powstanie greckie) – 1 punkt, określił wielkość wpływu (użył określeń: <i>duży</i> , <i>wielki</i> itp.) – 1 punkt, ponadto ukazał ich wpływ na decyzję o wybuchu powstania (np. użył określeń: <i>pod wpływem</i> i <i>podobnych</i>) – 1 punkt.		3
36.	3.	B	1	2
	4.	A	1	

ZADANIE:		MODEL ODPOWIEDZI:	SCHEMAT PUNKTOWANIA:									
Numer zadania	Części zadania		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za całe zadanie								
37.		<p>Skutki mechanizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany w zapotrzebowaniu na siłę roboczą (ludzką i zwierzęcą), - powstanie nowych możliwości pracy dla kobiet i dzieci (nieletnich), - uniezależnienie produkcji od warunków naturalnych. <p>Za podanie jednego skutku – 1 punkt.</p>		3								
38.		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">Warunek uwłaszczenia:</td> <td style="text-align: center;">Zabór pruski</td> <td style="text-align: center;">Zabór austriacki</td> <td style="text-align: center;">Zabór rosyjski</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Uwłaszczenie rozłożone na wiele lat</td> <td style="text-align: center;">Tak</td> <td style="text-align: center;">Nie</td> <td style="text-align: center;">Nie</td> </tr> </table> <p>Za poprawne wypełnienie jednej komórki tabeli – 1 punkt.</p>	Warunek uwłaszczenia:	Zabór pruski	Zabór austriacki	Zabór rosyjski	Uwłaszczenie rozłożone na wiele lat	Tak	Nie	Nie		3
Warunek uwłaszczenia:	Zabór pruski	Zabór austriacki	Zabór rosyjski									
Uwłaszczenie rozłożone na wiele lat	Tak	Nie	Nie									
39.		<p>Przykładowe wnioski:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziom rozwoju gospodarczego ziem polskich był zróżnicowany, - gęstość linii kolejowych świadczy o poziomie rozwoju gospodarki, - stopień nasycenia liniami kolejowymi wskazuje na przewagę cywilizacyjną zaboru pruskiego, - część zachodnia ziem polskich była lepiej rozwinięta niż wschodnia. <p>Dopuszcza się także inne odpowiedzi zgodne z prawdą historyczną.</p> <p>Za sformułowanie jednego wniosku – 1 punkt.</p>		3								
40.	A.	Mikołaj II	1	3								
	B.	Franciszek Józef I	1									
	C.	Wilhelm II	1									